

آغازهای علم کلام جدید

احساس نیاز شدیدی جهت تألیف اثری مقدماتی برای مشخص کردن چارچوب کلی علم کلام جدید و ارائه معیاری برای دسته بندی هويت متکلم و کلام جدید و همچنین ترسیم نقشه راه جدید برای محققین و پژوهشگران این علم، نویسنده را بر به نوشتن این کتاب راغب کرده است. خاستگاه این کتاب پرسش های متافیزیکی کلانی است که پاسخ به آنان نهایی ندارد. مولف با به چالش کشیدن آراء جزم اندیشانه مبتنی بر اجتهاد صاحب نظران اولیه علم کلام، معیاری را پیشنهاد می دهد که بتوان از طریق آن تشخیص داد که آیا افرادی که مباحث کلامی را مطرح می کنند در زمره متکلمان جدید هستند یا قدیم و سپس بصورت پله پله به طرح دیدگاه های جدیدی در علم کلام می پردازد. این اثر دعوتی برای بازسازی دوباره علم کلام در جهان اسلام است. البته دعوت به بازسازی علم کلام، بیش از نیم سده پیش در ایران آغاز شد و به سرعت در آثار اندیشمندان تبلور یافت. این اثر در سال ۱۴۰۰ شمسی در بیروت چاپ و تبدیل به متنی درسی در دانشگاه های جهان عرب شد. علی زاهد پور و حمیدرضا تمدن، دو مترجم جوان و توانای این کتاب هستند و به نظر می رسد توانسته اند به خوبی از پس برگرداندن این اثر به فارسی برآیند. این کتاب در ابتدا به تاریخ پیدایش علم کلام و مختصات مقدماتی و اولیه این علم میپردازد. سپس به سراغ بررسی حد و مرز تجدید علم کلام جدید می رود. سپس به طرح اصلاح این علم از طریق میراث کهن آن می رود و در رونماهای قدما متوقف نشده است و می کوشد روش های بحث کلامی را به روز رسانی کند. در بخشی از این کتاب شاهد آن هستیم که مؤلف، نقشه این علم را بر اساس فهم جدیدی از وحی ترسیم می کند و مدعی است که هرگونه بازسازی تفکر دینی در اسلام بدون بازسازی و نقد و اصلاح مبانی کلامی آن، پرشی به نتیجه بدون طی کردن مقدمات است! در قسمت دیگری از کتاب، مؤلف با نگاهی به هند سعی می کند از میان نظرات اقبال لاهوری و فضل الرحمان و دیگران از طلیعه های دعوت به بازسازی علم کلام، پرده برداری نماید. دکتر عبدالجبار الرفاعی، متولد ۱۹۵۴ میلادی و دانش آموخته سطوح عالی حوزه نجف و قم است. او سال ها شاگردی بزرگانی چون سید محمود هاشمی شاهرودی، شیخ محمد حسین وحید خراسانی و دیگران را کرده است و دارای اجازه روایت از آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی و تعداد دیگری از علماء است. ▶

- نویسنده: عبدالجبار رفاعی
- مترجمان: علی زاهد پور، حمیدرضا تمدن
- ناشر: نگاه معاصر
- سال انتشار: ۱۴۰۲
- تعداد صفحات: ۲۶۰

اصول و قواعد استنباط ائمه (ع) از قرآن

یکی از ویژگی های مهم مکتب تشیع، وجود روایات دقیق و عمیقی است که زمینه را برای بهره برداری از قرآن فراهم آورده است. تعلیم روش درست برداشت از قرآن یکی از رسالت های اهل بیت (ع) در کنار آموختن معارف قرآنی به مسلمانان است. این کتاب در عرصه فقه پژوهی قرآن در صدد بررسی چگونگی بهره گیری اهل بیت (ع) از قرآن کریم در بیان احکام شرعی و موضوعات مهم دیگر است. زیرا چگونگی مواجهه آنان با قرآن می تواند الگویی در عرصه تفقه و اجتهاد مبتنی بر قرآن باشد. نویسنده با بررسی روایات تفسیری معصومین و با هدف کشف اصول و قواعد استنباط و تلاش های اکتشافی آنان در حوزه تفسیر قرآن، سعی کرده قواعد فهم و تفسیر قرآن کریم را به صورت کلی و قواعد استنباط احکام شرعی را به صورت خاص، از منظر اهل بیت (س) ارائه کند و قرآن پژوهان و فقها را با اصول و قواعد جدیدی آشنا سازد. این تحقیق نشان می دهد که استنباط های اهل بیت تنها محدود به آیات تشریحی نیست، بلکه آیات تاریخی و اعتقادی و اخلاقی را نیز شامل شده و به وضوح می بینیم که چه بسیار اهل بیت (ع) به عقل و عرف به عنوان دو منبع استنباط از قرآن اعتبار بخشیده و همچنین نشان دهنده تلاش ایشان در تأسیس علم اصول است. مولف، حجت الاسلام سید موسی صدر، از اساتید حوزه علمیه خراسان، پژوهشگر قرآنی دفتر تبلیغات اسلامی و همچنین نویسنده مقالات بسیاری در حوزه قرآن پژوهی است. او معتقد است استنباط های اهل بیت از قرآن، بر مجموعه قواعدی استوار است که ویژگی شان، عقلانی بودنشان است. ▶

- نویسنده: سید موسی صدر
- مترجم: ندارد
- ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
- تعداد صفحات: ۶۲۹
- سال انتشار: ۱۴۰۱